

[Robert Christensen.]

at skaffe gæstearbejdere, at vi derved hindrer en nødvendig strukturændring, altså en nødvendig rationalisering, i vort erhvervsliv.

Arbejdsministeren omtalte dernæst en del af de tilpasningsproblemer, som gæstearbejderne har, og som også vi har med gæstearbejderne. Her vil jeg gerne nævne nogle ting: det står for mig, som om de sproglige vanskeligheder er en væsentlig del af deres tilpasningsproblemer. Mange af dem kommer så langt borte fra, at deres modersmål er så forskelligt fra vort sprog, at det giver dem visse vanskeligheder. Derfor tror jeg, det er rigtigt, at vi forsøger, så godt som det er muligt, at lære dem så meget dansk, at de er i stand til at begå sig i vort samfund, og jeg vil pege på, at dertil må fritidsloven kunne bruges. Jeg har hørt — hvis det er forkert, kan jeg vel få afkræftet det her — at man er i færd med at trykke de forskellige advarselsskilte, der hænger rundt omkring på arbejdspladserne dér, hvor der er fare, på fremmedarbejdernes sprog. Hvis det er rigtigt, mener jeg i høj grad, det vil være nødvendigt, at de er hængt op ved siden af vore egne advarselsskilte, så at vi ikke får flere arbejdsulykker med gæstearbejderne end højest nødvendigt. Jeg er godt klar over, at så kan man ikke bebrejde arbejdsministeren alt, hvad der sker derefter, for en del af disse mennesker er jo ikke engang i stand til at læse deres eget sprog, og så nytter dette jo ikke så meget.

De har også tilpasningsproblemer i henseende til boligforholdene, idet de ofte støder den danske befolkning. Deres boligtilpasning står for mig som noget af det vanskeligste, fordi de, som det er nævnt andetsteds, kommer fra lande, hvor man er meget mere nøjsom i krav til boligen, end vi er her i landet. Men en del af dem er tillige under opdragelsen i deres hjemland vant til at have helt anderledes forpligtelser eller en helt anden solidaritetsfølelse over for familien, også over for fjernere familiemedlemmer, end vi er vant til her i Nordeuropa. Mon ikke det er årsagen til, at det ofte sker, når en familie har fået en lejlighed, at det ikke varer ret længe, før der bor 3-4 familier i lejligheden? Mon ikke det vil være rigtigt, at vi forsøger at lære disse mennesker, at det ikke er skik og brug i Danmark? Vi skal

ikke komme med forbud, men blot fortælle dem, at det går dem lettest, hvis de forsøger at følge dansk skik.

Jeg er tilhænger af, at vi går i gang med nogle kollegier, også det ved Avedøre, for jeg vil gerne dele gæstearbejderne op i 3 kategorier. Nogle af dem kommer for en meget kort tid og har kun det formål at tjene nogle penge hos os og så efter ret kort tid rejse hjem igen og eventuelt etablere sig i deres hjemland. Mange af disse gæstearbejdere ønsker slet ikke at komme i kontakt med den danske befolkning; vi ser dem gå rundt på gaderne o. s. v., de går i små flokke og søger slet ikke kontakt med den danske befolkning, og jeg kan ikke se, der ville være noget forkert i, at de boede på sådanne kollegier. Andre kommer for at være her i længere tid, og hvad dem angår, er det vores opfattelse i venstre, at det ikke ville være rigtigt, at de opholdt sig i sådanne kollegier i meget lang tid. Det må altså være overgangslejlre, sådan at man får dem ud i befolkningen, hvis de skal være her ret længe. Enkelte iblandt dem ønsker vel ligefrem at indvandre til Danmark, og så skal vi tage godt imod dem.

Jeg er glad for, at arbejdsministeren meddeler, at man kan forvente, at registreringen er klar i løbet af forårstiden. Jeg tror, at den manglende registrering er skyld i mange af de ting, der foregår, og at disse vil kunne undgås, når vi får den. Den forrige taler nævnte, at vi i hvert fald med den kunne få hånd i hanke med, at gæstearbejderne opfylder de betingelser, de skal opfylde med medlemskab af det ene og det andet.

Her vil jeg gerne udtrkke ønsket om, at det må lykkes de danske fagforeninger at få oprettet et tillidsforhold til disse mennesker. Jeg ved rundt omkring fra, at mange af dem bliver kontaktet, men holder sig væk; mange er fra deres hjemland bange for organisationer, og jeg tror, det ville være heldigt, om der blev skabt en bedre kontakt mellem arbejdsorganisationerne og disse arbejdere.

Sidste gang, vi debatterede dette spørgsmål, gik jeg ind for en sundhedskontrol og sagde, at det ikke kan være nogen diskriminering, vi udsætter dem for. Her i vort land er sundhedsvæsenet jo gået over til, når det drejer sig om de meget smitsomme sygdom-